

TOHOLAMMIN KUNTA

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 31.8.2020

Kh 14.09.2020 § 132

Kv 21.09.2020 § xx

Sisälllys

Sisälllys.....	2
YLEINEN KEHITYS	3
TALOUDEN KEHITYS.....	4
OSASTOT	7
Hallinto-osasto.....	7
Lomatoimen osasto	10
Tekninen osasto.....	13
Sivistysosasto.....	16
Käyttötalous yhteensä	19
INVESTOINTIEN TOTEUMA	20
KUNTA KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN SEKÄ INVESTOINNIT JA RAHOITUS	21
VIEMÄRILIIKELAITOS.....	24
YHTIÖT	26
Kiinteistö Oy Toholammin vuokratalot (100 %).....	26
Toholammin Kehitys Oy (100 %).....	27
Toholammin Energia Oy (96,66 %)	29

YLEINEN KEHITYS

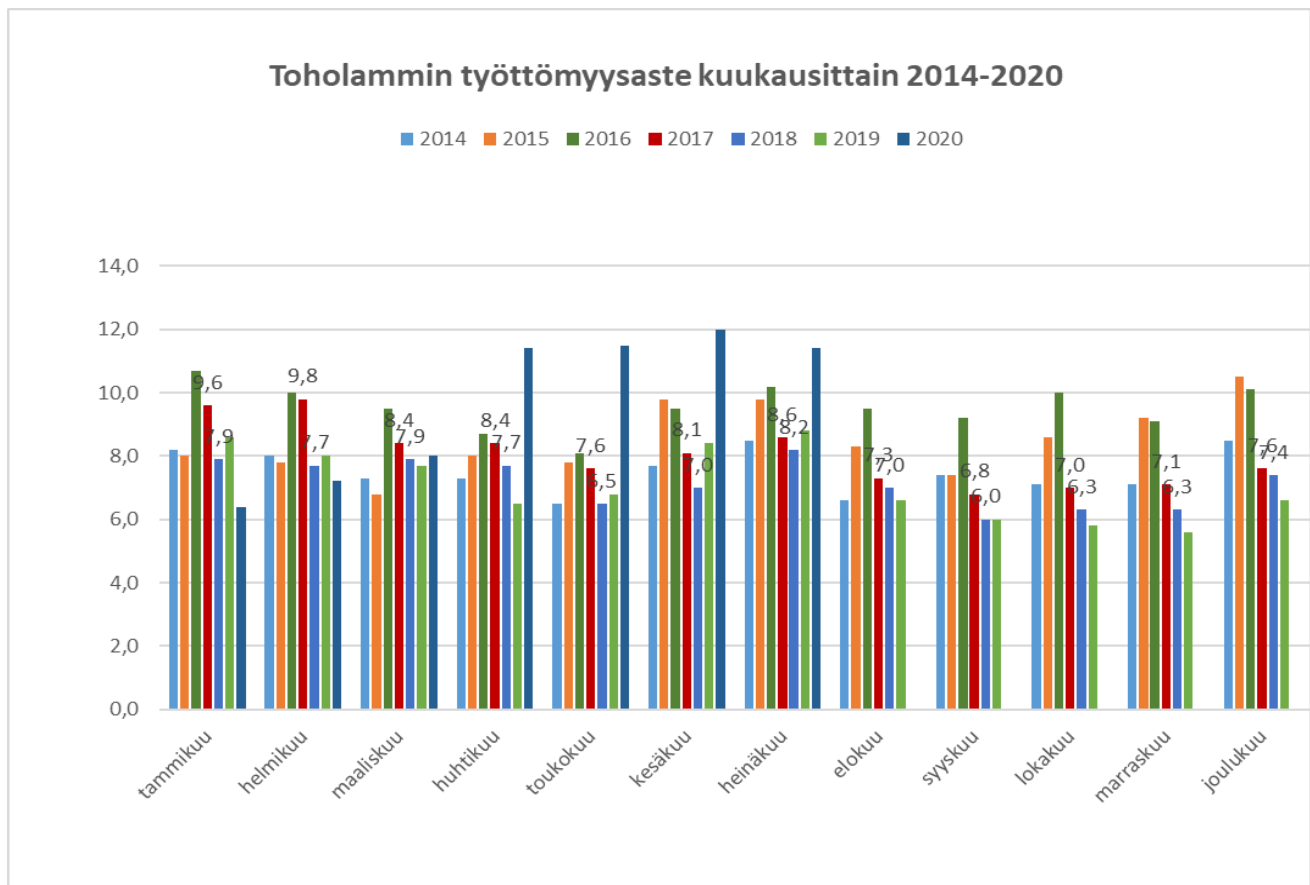
Asukasluku kuukausittain 2019-2020, rekisteritilanne kuukauden lopussa

Lähde: Väestörekisterikeskus

	2019 Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	2020 Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo
As.luku	3072	3050	3041	3041	3033	3032	3027	3025	3018	3029	3035	3035	
Työttömyys-%	6,6	6	5,8	5,6	6,6	6,4	7,2	8	11,4	11,5	12	11,4	

Toholammin kunnan väkiluku oli heinäkuun lopussa 3035, lisäystä 2 asukasta vuoden vaihteesta. Asukasluku on laskenut vuodentakaiseen ajankohtaan (elokuu 2019; 3072) 1,2 prosentilla ollen 37 asukasta.

Työttömyysaste kuukausittain, rekisteritilanne kuukauden lopussa; (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyystietoja, Pohjanmaan ELY-keskuksen Työllisyyskatsaukset)

Toholammin työttömyysaste heinäkuussa 2020 (uusin tilastotieto) oli 11,4 % (heinäkuu 2019; 8,8 %, elokuu 2019; 6,6 %). Työttömiä oli heinäkuun lopussa 143, joista pitkäaikaistyöttömiä 26 ja yli 50-vuotiaita 76. Työttömien määrä lisääntyi vuoden alusta 59 henkilöllä. Lomautettuna oli 40 henkilöä (huhtikuussa 51).

TALouden KEHITYS

Verotulot ja valtionosuudet	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Kunnan tulovero	7 962 296	8 100 000	5 587 938	68,99	5 664 446
Kiinteistövero	760 402	825 000	343 132	41,59	14 691
Osuus yhteisöveron tuotosta	593 689	650 000	520 236	80,04	427 374
Verotulot	9 316 387	9 575 000	6 451 305	67,38	6 106 511
Yleinen valtionosuus	10 265 281	9 244 600	4 013 674	43,42	6 731 392
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus		0	2 210 520	0,00	0
Veroperustemuutosten korvaus	0	1 813 000	1 225 656	67,60	0
Verotulojen maksulykkäyskompensaatiot	0	0	112 524	0,00	0
Opetus- ja kultt.t.valt.osuus	82 135	106 000	158 320	149,36	70 688
Valtionosuudet	10 347 416	11 163 600	7 720 694	69,16	6 802 080
Verotulot ja valtionosuudet yht.	19 663 803	20 738 600	14 171 999	68,34	12 908 591

Kirjanpidon mukaan 31.8.2020 verotuloja sekä valtionosuuksia on kertynyt 14.171.999 euroa, mikä on noin 346.000 euroa yli budjetoidun.

Kunnallisverokertymä on 76.000 euroa heikompi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Tässä vaiheessa verovuoden 2019 verotus ei ole vielä päättynyt, joten tilitykset perustuvat arvioituihin jako-osuuksiin ja verohallinnon ennakkotietoihin verotuksen valmiusasteen mukaan.

Verohallinnon ennakkotiedon 26.8.2020 mukaan vuoden 2019 tuloveroja joudutaan palauttamaan noin 330.000 euroa. Elokuun verotilityksessä tästä on jo huomioitu 199.000 euroa. Verovuoden verotuksen päättymisen jälkeen tilitykset oikaistaan vastaamaan todellisia maksuunpantujen verojen määriä, joten ennakkoperintävaiheen mahdollinen liian pieni tai suuri jako-osuus ei pidemmän päälle rasita tai hyödytä yksittäistä veronsaajaa.

Verohallinnon ennakkotiedon 26.8.2020 mukaan vuoden 2020 kunnallisveron oikaisuna joudutaan palauttamaan joulukuussa 218.000 euroa. Kunnan tuloveron toteutuma 2020 jäänee alle budjetoidun 200.000 - 300.000 euroa.

Kiinteistöverotus valmistuu aiempaa aikaisemmin ja tilityksiä on kertynyt 330.000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna elokuussa.

Kuntien osuus yhteisöverosta nousi heinäkuussa 10 prosenttiyksikköä verovuodelle 2020. Lakimuutos (HE 82/2020) on osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta ja tuli voimaan 15.7.2020. Yhteisöveron kertymä on 90.000 euroa suurempi kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

Eduskunta on hyväksynyt koronaepidemian aiheuttamien talousongelmien vuoksi lakimuutoksia, joilla tuetaan kuntien taloutta. Valtionosuuksia 2020 on tarkistettu lakimuutosten edellyttämällä tavalla. Tästä johtuen valtionosuudet ovat toteutuneet elokuun lopussa 278.000 euroa budjetoitua suurempina.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus tarkistetaan tilikauden päätyttyä.

Valtionosuuksien toteutuma 2020 tulee ylittämään budjetoidun lakimuutoksista johtuen noin 700.000 euroa.

Valtionosuuksiin sisältyvä verotulojen maksulykkäyskompensaatio 225.047 euroa korkoineen peritään takaisin vuoden 2021 valtionosuuksissa.

Valtionosuuksien muutos tilikaudella 2020

Lähde: KL 26.6.2020 / VM 8.6.2020 /OKM 22.4.2020			
Valtionosuudet 2020	TA2020	Muutettu 2020	muutos
Yleinen valtionosuus	5 905 000	6 301 357	396 357
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	3 339 600	3 315 781	-23 819
Veroperustemuutosten korvaus	1 813 000	1 838 485	25 485
Verotulojen maksulykkäyskompensaatio	0	225 047	225 047
Opetus- ja kultt.t.valt.osuus	106 000	237 492	131 492
Valtionosuudet	11 163 600	11 918 162	754 562

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA	TP2019	TA2020	TOT 2020	Tot-%	TOT 2019
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	5 600 498	5 967 530	3 583 474,51	60,05	3 657 464,15
Maksutuotot	966 647	889 000	619 068,58	69,64	551 145,50
Tuet ja avustukset	212 758	172 900	175 141,81	101,30	195 550,76
Muut toimintatuotot	1 212 927	1 181 367	822 768,42	69,65	803 324,07
Toimintatuotot yhteensä	7 992 829	8 210 797	5 200 453,32	63,34	5 207 484,48
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-8 489 867	-8 884 396	-5 404 443,81	60,83	-5 530 433,45
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 916 402	-1 971 870	-1 200 336,12	60,87	-1 255 605,61
Muut henkilösivukulut	-373 360	-426 830	-184 756,50	43,29	-278 976,49
Palvelujen ostot	-14 457 375	-15 207 255	-9 723 850,15	63,94	-9 882 499,64
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 438 058	-1 447 945	-871 735,03	60,21	-964 742,93
Avustukset	-414 286	-473 500	-291 573,18	61,58	-281 608,71
Muut toimintakulut	-221 716	-233 095	-178 250,36	76,47	-124 268,35
Toimintakulut yhteensä	-27 311 065	-28 644 891	-17 854 945,15	62,33	-18 318 135,18
TOIMINTAKATE	-19 318 236	-20 434 094	-12 654 491,83	61,93	-13 110 650,70
Verotulot	9 316 387	9 575 000	6 451 305,48	67,38	6 106 511,41
Valtionosuudet	10 347 416	11 163 600	7 720 694,00	69,16	6 802 080,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	27 473	25 000	32 110,06	128,44	26 271,71
Muut rahoitustuotot	19 689	10 000	21 373,38	213,73	16 300,23
Korkokulut	-133 864	-170 000	-79 635,02	46,84	-77 376,63
Muut rahoituskulut	-9 135	-5 000	-4 108,48	82,17	-4 035,82
VUOSIKATE	249 730	164 506	1 487 247,59	904,07	-240 899,80
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-797 342	-750 700	-513 524,19	68,41	-520 142,48
TILIKAUDEN TULOS	-547 612	-586 194	973 723,40	-166,11	-761 042,28
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-547 612	-586 194	973 723,40	-166,11	-761 042,28

Kirjanpidon mukainen tuloslaskelma 31.8.2020 on 973.723 euroa ylijäämäinen. Toimintatuotot ovat toteutuneen 63,3 % eli 273.411 euroa alle budjetoidun. Käyttötalouskulujen toteuma on 62,3 % eli 1.241.649 euroa alle budjetoidun. Toimintakate on toteutunut 61,9 % eli 968.237 euroa alle budjetoidun. Myyntituloissa ja avustustuloissa on ennakkoon tulleita eriä, mitkä sisältyvät tulokseen. Lomatoimissa on myyntituloissa MELAn lomituspalvelukorvuuksia 270.000 euroa enemmän kuin vastaavia menoja. Sivistysosastolla avustustuloissa on 100.000 käyttämättömiä hankkeisiin saatuja avustuksia. Palvelujen ostoissa erikoissairaanhoidon ja perusturvapalveluiden kustannukset 7.749.952 euroa perustuvat ennakkolaskuihin. Henkilöstömenot ovat 270.000 euroa alemmat kuin elokuussa 2019 ja palvelujen ostot 159.000 euroa alemmat kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Valtionosuudet ja verotulot yhteensä ovat toteutuneet 346.200 euroa yli budjetoidun.

OSASTOT

Hallinto-osasto

Vastuutoimielin:	Kunnanhallitus
Vastuuhenkilöt:	Kunnanjohtaja Hallintojohtaja

Toiminta-ajatus: Hallinto-osasto vastaa kunnanhallituksen asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä koko konsernin palvelutoiminnan toimivuudesta. Hallinto-osasto edustaa Toholammin kuntaa työnantajana sekä kehittää ja koordinoi kunnan työnantajapolitiikkaa ja henkilöstöstrategiaa.

Henkilöstöpalvelujen vastuualueen tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa ja -palveluja. Henkilöstöpalvelut hoitavat omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimii näissä kunnan asiantuntijatahona. Henkilöstöpalvelut edistävät henkilöstön työhyvinvointia koordinoimalla koko kuntaa koskevia johtamisen, henkilöstön ja työyhteisötaitojen kehittämisen palveluita, henkilöstöetuksia ja työterveyshuollon palveluita.

Taloushallintopalveluiden tehtävänä on johtaa ja valvoa kunnan ja tytäryhtiöiden taloushallintoa, suunnitella ja ohjata kunnan taloutta, huolehtia talousarvion, taloussuunnitelman ja tilinpäätöksen valmistelusta ja laadinnasta. Talouspalvelut huolehtivat kunnan maksuvalmiudesta, rahoituksesta ja konsernirahoituksesta ja viranomaisraportoinnista sekä huolehtii tietohallinto- ja tietoliikennepalveluiden tuottamisesta.

Toiminnan kehittämisessä painopiste on digitalisaation hyödyntäminen taloushallinnon prosesseissa. Tietoturva- ja tietosuojasiat ovat myös keskeisiä kehittämiskohteita.

Työllisyyspalvelut

Tavoitteena on kehittää kunnan työllisyyspalveluita. Keskeisin asiakasryhmä on pidempään työttömänä olleet ns. Kelan sakkolistalla olevat työttömät. Tavoitteen saavuttamiseksi tehdään yhteistyötä työllisyyden toimijaverkostoon kuuluvien organisaatioiden kanssa.

Hallinto-osaston budjettiin sisältyy elinkeinojen kehittämisen määrärahoja. Elinkeinojen kehittämisestä ja yhteiskuntasuhteista vastaa kunnanjohtaja sekä osaltaan myös Toholammin kehitys Oy (joka toimii omana itsenäisenä toimijana omalla budjetillaan). Kunta ostaa yritysneuvonnan Kaustisen seutukunnalta. Vastuuhenkilö kunnanjohtaja.

TAVOITTEET 2020

Tavoite / Hallinto	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.8.2020
Toimiva johtaminen	Johdon ja osastojen päätöksentekoa tukevat raportit.	Johdon raportointityökalun käyttöönotto.	Accuna raportointi-ohjelma on otettu käyttöön hallinto-osastolla. Koulutusta ohjelmaan on saatu projektin kautta.
Työtyytyväisyys	Työtyytyväisyyskysely vuonna 2020, hyvinvointitilaisuudet koko henkilöstölle.	Työhyvinvoinnin paraneminen työhyvinvointikyselyssä.	Hyvinvointitilaisuuksien aikataulutus syksyille on tehty, hankitaan ostopalveluna.
Sairauspoissaolot	Sairauspoissaolot vuonna 2020	Noudatetaan kunnan malleja (kehityskeskustelut, työkyvyn aktiivinen tuki), hyvä yhteistyö työterveyshuollon kanssa	Kehityskeskusteluja käydään. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on säännöllistä, seuraava yhteistyöpalaveri (lääkäri+hoitajat) on sovittu syyskuulle.
Työtaturmat	Työtaturmien määrä	Riskien kartoitus ja ennakointi.	Työtaturmien määrä 4 kpl. Riskisuunnitelman päivitys on kesken.
Tietohallinnon kehittäminen	Tiedonohjaussuunnitelma ja -järjestelmä	Työ valmistuu aikataulussa.	Suunnitelmaa on tehty aikataulussa. Uuden Dynasty 10 järjestelmän tilaus tänä syksynä, hankinta vuodelle 2021, ohjelman esittely 2.9.2020.
Talousarvio, käyttötalous ja investoinnit	Edellisen kuukauden talousraportti valmistuu sovituksessa aikataulussa.	Muutoksiin reagointi, ajantasainen raportointi.	Aikataulun mukaan on toteutunut.

Elinkeinojen kehittäminen

Biolaakso – tulevaisuus Toholammilla kunta –strategia on ollut kiinnostava pääkaupunkiseudulta tuleville uusille yrittäjille. Valmistelu toimitilojen löytämiseksi Toholammilta etenee myönteisesti. Uudet mahdolliset toimijat täydentävät seudun biotalouden kokonaisuutta ja ne edistävät vähähiilisyttä käyttämällä uusiutuvaa energiaa, lyhentämällä kuljetusmatkoja, hyödyntämällä ja jalostamalla lähellä olevaa raaka-ainetta ja täydentämällä Toholammilla toimivaa ja laajentuvaa kiertotalouden kokonaisuutta. Elintarviketeollisuuden kasvu ja puuraaka-ainetta jalostavan teollisuuden rakentuminen paikkakunnalle tuo uutta työvoiman kysyntää ja palveluiden lisätarvetta koko Toholammin kunnan alueelle.

Viemäri liikelaitoksen taloutta on edelleen tervehdyttävä. Toiminnan tervehdyttämistoimenpiteet on käynnistetty ja puhdistamon altaiden korjaustyöt on ollut pakko tehdä puhdistustulosten pysymiseksi lupaehtojen mukaisina. Tarkastelussa ovat myös elintarviketeollisuuden tarpeet ja toimintojen kehittäminen lupaehtojen mukaisiksi siirtymäkauden aikana.

Nykyisellä toimintamallilla Viemäri liikelaitos toimittaa puhdistusprosessin läpi menneen biomassan Kookolaan Pohjanmaan Biokaasu Oy:lle loppukäsittelyä varten. Tämä menettely on selkeä ja lopullinen sijoitus biomassalle nykyisessä toimintaympäristössä. Puhdistamon tulevaisuutta selvitetään osana kuntastrategian toteuttamista talouden tasapainottamiseksi.

Korkeimmasta hallinto-oikeudesta on saatu Toholampi - Lestijärven tuulipuistoa koskeva rakentamisen kannalta myönteinen päätös 14.5.2020. Tuulivoimaloiden rakennuslupahakemukset ovat olleet käsittelyssä rakennuslupaviranomaisella ja rakennusluvut ovat saaneet lainvoiman. Tämä omalta osaltaan mahdollistaa, tulevana vuosina, Toholammin kunnan selviytymisen veloistaan, jotka rasittavat kuntataloutta.

HALLINTO-OSASTO	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Myyntituotot	108 460	94 200	61 066,62	64,83	83 803,30
Tuet ja avustukset	24 876	25 000	9 588,64	38,35	-15 424,85
Muut toimintatuotot	7 173	1 862	1 667,04	89,53	2 685,23
Toimintatuotot yht. ulk.	140 509	121 062	72 322,30	59,74	71 063,68
Sisäiset tuotot yht.	388 218	367 300	246 847,85	67,21	261 900,04
Sis ja ulk tuotot yhteensä	528 727	488 362	319 170,15	65,36	332 963,72
Palkat ja palkkiot	-369 731	-418 900	-262 063,56	62,56	-250 004,26
Eläkekulut	-252 076	-269 910	-186 057,81	68,93	-166 789,90
Muut henkilösivukulut	416	-17 000	-8 949,66	52,65	-1 354,61
Palvelujen ostot	-11 718 565	-12 224 130	-8 233 866,00	67,36	-8 099 237,92
<i>Mistä: Perusturvapalvelut</i>	<i>-7 274 271</i>	<i>-7 600 000</i>	<i>-5 166 052,00</i>	<i>67,97</i>	<i>-5 053 875,10</i>
<i>Erikoissairaanhoido</i>	<i>-3 697 228</i>	<i>-3 800 000</i>	<i>-2 583 900,00</i>	<i>68,00</i>	<i>-2 534 400,00</i>
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-15 796	-13 300	-9 840,75	73,99	-11 129,05
Avustukset	-110 957	-130 500	-108 495,39	83,14	-94 940,28
Muut toimintakulut	-3 373	-7 165	-33 604,08	469,00	-3 910,08
Toimintamenot yht. ulk.	-12 470 083	-13 080 905	-8 842 877,25	67,60	-8 627 366,10
Sisäiset kulut yhteensä	-130 471	-141 000	-98 110,79	69,58	-86 006,38
Sis ja ulk kulut yhteensä	-12 600 554	-13 221 905	-8 940 988,04	67,62	-8 713 372,48
Netto ennen poistoja	-12 071 827	-12 733 543	-8 621 817,89	67,71	-8 380 408,76
Poistot yht.	-1 661	-1 110	-922,54	83,11	-1 107,52
Netto	-12 073 488	-12 734 653	-8 622 740,43	67,71	-8 381 516,28

Soiten laskuttamat perusturvapalveluiden ja erikoissairaanhoidon ennakot ovat suuremmat kuin kunnan talousarviossa on varauduttu. Ylitys elokuun lopussa 150.000 (koko vuosi 225.000).

Koronapandemian taloudelliset vaikutukset näkyvät tässä vaiheessa kunnan luvuissa valtion tukitoimina yhteisöverossa ja valtionosuuksissa.

Käyttötalousmenoissa työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu heinäkuun loppuun mennessä 50.975 euroa kun koko viime vuosi oli 48.907 euroa. Pandemian vaikutus sote-palveluihin vuonna 2020 nähdään tilikauden päättyessä lopullisen maksun erääntyessä. Koronapandemian aiheuttamat toiminnan muutokset tulevat lisäämään kustannuksia vielä tulevana vuosina.

Valtion taloudellista tukea yksityisyrityksille on jaettu Toholammin kunnassa 38.000 euroa. Valtiolta saatiin jaettavaksi 138.000 euroa.

Toholammin kunnassa ja kuntakonsernissa on noudatettava tarkkaa taloudenpitoa nyt ja tulevina vuosina.

Lomatoimen osasto

Vastuhenkilö lomituspalvelujohtaja

Toiminta-ajatus: Lomituspalvelujen tarkoituksena on turvata paikallisyksikön alueella olevien maatalousyritysten toiminta yrittäjien vuosilomien ja sijaisapujen aikana sekä turkistilojen toiminta yrittäjien vuosilomien aikana.

TAVOITTEET 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.8.2020
Asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön lomittajien ammattitaitoon Asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön toimintaan	Asiakastyytyväisyyskysely (arviointiasteikko 1-5)	- lomittajien ammattitaito vuosilomalomituksessa 4,5 sijaisapulomituksessa 4,4 - lomahallinnon asiakaspalvelu 4,5 tavoitettavuus 4,5 tiedonsaannin riittävyys 4,3 - lomitusten toteutuminen sijaisapu 4,3 vuosiloma 4,5 tuetun maksullisen saatavuus 4,0	- asiakastyytyväisyyskysely tehdään vuosilomahakemusten yhteydessä lokamarraskuussa
Parannetaan lomittajien ammattitaitoa. Jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito niiden tilojen töihin, joiden lomituksia he hoitavat.	Perehdytys Täydenniskoulutus	- tilakohtaista perehdytystä ja täydenniskoulutusta on järjestetty lomittajan koulutustarpeen mukaisesti	- perehdytys: 33 pv, 14 tilaa, 14 lomittajaa - täydenniskoulutusta lypsyroboteista ja eläintaudeista, 22 osallistujaa - 2 johtavaa lomittajaa on suorittanut lähiesimiestyön
Lomittajien ja lomahallinnon työhyvinvoinnin edistäminen	Tyhy-päivät ja koulutukset	- järjestetään vähintään kolme työhyvinvointia tukevaa koulutusta tai tyhy-päivää	- tyhy-päiviä ja koulutusta ei ole järjestetty

		<ul style="list-style-type: none"> - järjestetään "lomittajien päiväkahvit" toimipisteissä 8 kertaa vuoden aikana - johtavat lomittajat tekevät tilakäyntejä 160 kpl/v 	<ul style="list-style-type: none"> - työterveyshuollon toimesta lomittajille on järjestetty jumppaa "päiväkahvien" yhteydessä tammi-helmikuussa - tilakäyntejä 60 kpl
Toimitaan Välitä viljelijästä -verkoston periaatteiden mukaisesti	Sidosryhmätoiminta	<ul style="list-style-type: none"> - osallistutaan Välitä viljelijästä -sidosryhmätoimintaan 	<ul style="list-style-type: none"> - Välitä viljelijästä -verkoston periaatteita on noudatettu, sidosryhmätilaisuuksia ei ole ollut
Digiloikan jatkaminen	Sähköisen tiedottamisen ja asioinnin lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> - työvuorosunnitelmat annetaan tiedoksi sähköisesti (tavoite 85%) - yrittäjätiedotteet lähetetään sähköpostilla (tavoite 70%) - yrittäjät tekevät Lomitusnettiin vuosilomahakemukset (tavoite 50%) - lomittajat käyttävät Intraa ja ESS7 	<ul style="list-style-type: none"> - työvuorosunnitelmat tiedoksi sähköisesti 86 %:lle lomittajista - yrittäjätiedotteet sähköpostilla 97 %:lle yrittäjistä - vuosilomien hakuaika syksyllä - lomittajat eivät käytä Intraa ja ESS7

Vuoden 2020 tavoitteissa painopiste on asiakastytyväisyyden lisäksi hyvinvoinnissa ja sähköisten palveluiden käytön lisäämisessä. Lomittajien Lomitusnetin käyttöä on edistetty ja tiedottamisessa käytetään mahdollisuuksien mukaan mm. WhatsAppia ja sähköpostia. Mela teki keväällä päätöksen lomittajille hankittavien älypuhelinien valtionkorvattavuudesta tietyin edellytyksin. Paikallisyksiköltä edellytetään mm. mobiilijärjestelmän käyttöä. Asiakastiedottamisessa on siirrytty pääosin sähköpostin käyttöön. Ainoastaan niille tiloille ja yrittäjille, joilla ei ole käytössä sähköpostia, tiedotteet lähetetään kirjeitse.

Koronan vuoksi lomittajille 18.3.2020 jälkeen suunnitellut koulutukset, jummat ja päiväkahvit peruttiin. Hallinto siirtyi etätöihin, joka johtavien lomittajien osalta jatkui elokuulle saakka. Tämän jälkeen etätöitä tehdään kunnan etätöisopimuksen mukaisesti. Lomatoimisto on avoinna Toholammilla, mutta sivutoimipisteet ovat olleet edelleen suljettuina. Tilakäyntejä on tehty normaalin käytännön mukaisesti 1.6.2020 alkaen. Lomituspalvelujen esittely maatalousalan opiskelijoille toteutui elokuussa. Lomituspalvelujen kysyntä lisääntyi kesän aikana, mutta lomituspäivien määrä ajalla 1.1. – 31.8.2020 on pudonnut merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna.

LOMATOIMEN OSASTO	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Myyntituotot	4 596 857	4 884 500	2 901 540,31	59,40	3 024 515,74
Maksutuotot	724 422	605 500	326 104,34	53,86	456 338,88
Tuet ja avustukset	10 996	30 000	7 557,75	25,19	-9 124,89
Muut toimintatuotot	0	0	2 502,00	0,00	70,33
Toimintatuotot yht. ulk.	5 332 275	5 520 000	3 237 704,40	58,65	3 471 800,06
Sisäiset tuotot yht.	453	0	280,24	0,00	427,96
Sis ja ulk tuotot yhteensä	5 332 729	5 520 000	3 237 984,64	58,66	3 472 228,02
Palkat ja palkkiot	-3 467 789	-3 713 600	-2 016 054,21	54,29	-2 228 213,53
Eläkekulut	-707 749	-729 260	-395 054,94	54,17	-457 241,32
Muut henkilösivukulut	-248 143	-215 640	-84 991,38	39,41	-195 519,50
Palvelujen ostot	-590 695	-599 300	-270 144,17	45,08	-359 763,76
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-38 075	-47 900	-25 712,15	53,68	-28 767,06
Avustukset	-96 576	-80 000	-64 634,38	80,79	-42 275,28
Muut toimintakulut	-13 250	-20 700	-7 845,19	37,90	-4 136,39
Toimintamenot yht. ulk.	-5 162 278	-5 406 400	-2 864 436,42	52,98	-3 315 916,84
Sisäiset kulut yhteensä	-100 230	-113 600	-78 423,26	69,03	-63 434,96
Sis ja ulk kulut yhteensä	-5 262 507	-5 520 000	-2 942 859,68	53,31	-3 379 351,80
Netto ennen poistoja	70 221	0	295 124,96	0,00	92 876,22
Netto	70 221	0	295 124,96	0,00	92 876,22

Tulos jakautuu:

Lomatoimen hallinto	18.720 e
Maatalouslomitus	272.357 e
Turkistarhaajien lomitus	4.047 e

Maatalouslomituksesta ja turkistarhaajien lomituksesta tehdään v. 2021 keväällä lopullinen valtionkorvausselvitys. Jos maksetut ennakot ylittävät toiminnasta aiheutuneet kustannukset, kunta joutuu palauttamaan liikaa saadut ennakot Melalle. Jos maksetut ennakot eivät riitä kattamaan toiminnasta aiheutuneita valtionkorvaukseen oikeuttavia kustannuksia, Mela maksaa kunnalle lisää valtionkorvausta.

Tekninen osasto

Vastuhenkilö tekninen johtaja

Toiminta-ajatus: Tuottaa taloudellisia ja tarkoituksenmukaisia palveluja eri hallintokunnille sekä kuntalaisille, kuten kunnallistekniikan, tilapalvelun, it-palvelujen, ruokahuollon ja siivoustoimen osalta.

Teknisen osaston vastuulla on myös maaseutu- ja ympäristölautakunta. Lautakunnan tulosalue jakaantuu rakennustarkastukseen, ympäristönsuojeluun. Lautakunta päättää myös yksityistielain mukaan tielautakunnalle kuuluvat asiat. Palotoimi, ympäristöterveydenhuolto ja maaseututoimi hoidetaan ostopalveluna.

TAVOITTEET 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.8.2020
Viihtyisä elinympäristö (kunnan strategia)			
Viihtyisä ja turvallinen elinympäristö	Asukasluku kehitys ja Myönnetyt rakennusluvut	Asukasluku 2019 < 2020 Myönnetyt luvat 60 kpl/v	Ei ole toteutunut. Toteutunut.
Eheän yhdyskuntarakenteen edistäminen sekä viihtyisät, turvalliset asuinympäristöt	Toteutuneet kunnossapito ja kehitystoimenpiteet kiinteistöillä ja kaava-alueella	Suunniteltujen kunnossapito ja kehitystoimenpiteiden toteutuminen kiinteistöjen, kaavateiden, torialueen ja puistojen osalta	Toteutunut korjausohjelman mukaisesti. Investointiohjelman kaavateille suunnitellut peruskorjaukset tullaan säästösyiden vuoksi siirtämään seuraaville vuosille.
Tasapainoinen talous			
Käyttötalous	Osaston talousarvion netto	Menot ja tulot tasapainossa siten, että teknisen toimen netto vaatimus täyttyy	Toteutunut talousarvion mukaisesti. Tuulivoimaloiden rakennuslupatulot toteutuneet arvioitua suurempana.

Rakennusvalvonta ja kaavoitus

Rakennus- ja toimenpidelupia on myönnetty yhteensä 105 kpl, joista rakennuslupia on 94 kpl ja toimenpidelupia 11 kpl. Toholampi-Lestijärven tuulipuiston tuulivoimaloiden rakennusluvut on käsitelty rakennus- ja ympäristölautakunnassa kesäkuussa ja luvat ovat lainvoimaisia. Rakennuslupatulot tulevat olemaan arvioitua talousarviota suuremmat.

Wpd Finland Oy esityksestä Toholammin kunta käynnistää Toholampi-Lestijärven tuulipuiston sekä Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaavan päivittämisen, koska voimassa olevat kaavamääräykset ovat tuulivoimatoiminnan rakentamisen aloittamisen osalta vanhentuneita. Voimalakehitys on ollut ennalta- arvaamattoman nopeaa ja voimaloiden teho ja maksimikorkeudet ovat kasvaneet merkittävästi aiempien

kaavojen aloittamisesta. Kaavojen päivittämisen tavoitteena on, että voimalat olisivat yksikköteholtaan noin 8 MW. Kaavoitushanke teetetään konsulttityönä Ramboll Oy:ltä.

Pitkän työuran tehnyt rakennustarkastaja Jukka Nurmela jää eläkkeelle syyskuun alusta alkaen. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun asioiden hoito ostetaan jatkossa ostopalveluina Ylivieskan kaupungilta. Ylivieskan kaupunki perusti uudet rakennustarkastajan ja ympäristötarkastajan virkasuhteet ja uudet viranhaltijat ovat aloittaneet perehdytyksen Toholammin kunnassa. Rakennustarkastajan tehtäviä hoitaa jatkossa Markus Jokitalo ja ympäristötarkastajan tehtäviä Pia Jylhä.

Kiinteistöjen ja teiden kunnossapito

Kiinteistöjen ja teiden kunnossapitotöitä on tehty laaditun korjausohjelman mukaisesti. Isoimpina korjaustöinä on tehty terveyskeskuksen porrashuoneen vesikatkon muutos, Viitojan hallin vesikatkon uusiminen sekä paloaseman väistötilajärjestelyjen aiheuttamat muutostyöt kunnan omistamaan teollisuushalliin. Kunta keskittää jatkossa kiinteistöjen lukitusjärjestelmät Iloq-järjestelmään. Lukitusjärjestelmien muutos tehdään useamman vuoden aikana ja muutokseen on varattava määrärahaa tuleville vuosille. Lukitusjärjestelmien kehittäminen on osa kunnan riskienhallintaa. Muutostöitä on toteutettu jo osassa kohteissa korjausohjelman mukaisesti.

Talousarvion investointiosaan on varattu 100 000 € kaavateiden rakentamiseen ja kunnossapitoon. Alkuvuodesta on toteutettu katuvalaistuksen muuttamista led-tekniikalle. Kaavateiden osalta on investointiohjelmaan kirjattu Perkkiöntien alkuosan peruskorjaus ja Jokirannantien peruskorjaus. Kunnan heikko taloustilanne sekä koronaepidemian vaikutus kunnan talouteen on puhuttanut paljon kuluvan vuoden aikana. Investointien osalta on käyty keskustelua säästöohjelmasta ja kaavateiden peruskorjaukset jätetään toteuttamatta tämän vuoden osalta.

Kiinteistöhoitoyhtiön perustamisen valmistelutyö on keskeytetty ja kunnanhallitus päätti, että perustamista ei esitetä kunnanvaltuustolle taloudellisten perusteluiden vuoksi. Vaihtoehtoisena ratkaisuna kunnanhallitus päätti perustaa kiinteistöpäällikön viran, jonka vastuualueeseen kuuluu tilapalveluiden kokonaisuus. Lisäksi kiinteistöpäällikkö toimii arviolta 1/3 työajastaan kunnan asuntoviranomaisena ja Kiinteistö Oy Toholammin vuokratalojen toimitusjohtajana. Järjestely on kustannustehokkaampi vaihtoehto kiinteistöhoitoyhtiöön nähden ja mahdollistaa samalla kiinteistönhoidon kehittämisen jatkossa.

Rakentaminen

Toholammin kirkonkylän koulukeskuksen uudisrakennuksen urakkatarjoukset rakentamisen osalta piti jättää 27.5.2020 mennessä ja kunnanhallitus teki urakoitsijoiden osalta valintapäätökset elokuun alussa. Päätöksenteko prosessi vei odotettua enemmän aikaa, jonka seurauksena rakennustöiden aloitus viivästyi alkuperäisestä aikataulusta kuukaudella. Urakoitsijoille on annettu pidennetty urakka-aika alkuperäiseen aikatauluun nähden ja uudisrakennus valmistuu lokakuun loppuun 2021 mennessä. Kunta on tehnyt omana työnään uudisrakennuksen maansiirtotyöt, kuivatusjärjestelmät sekä rakentanut tarvittavat kunnallistekniset liittymäjärjestelyt tontilla. Lisäksi kunta tekee omana työnään alueen liikennejärjestelyiden rakentamisen, jotka on aloitettu huhtikuussa ja työt jatkuvat pidemmälle syksyyn.

Hautakankaan kaatopaikan muotoiluun käytettävää voimalaitostuhkaa on ajettu kaatopaikalle vuoden vaihteessa ja alkuvuoden aikana. Tuhkan saatavuus on lähialueiden voimalaitoksista loppunut ja loput tarvittavasta tuhka-ajetaan Pietarsaaresta Alholmens Kraftin voimalaitokselta. Kunta kilpailuttaa sulkemissuunnitelman mukaisen kaatopaikan tiivistyskerroksen vaihtoehtoisen rakenteen toteutuksen. Päätökset tiivistyskerroksen toteutuksesta ja toteutustavasta tehdään syyskuun alussa. Maisemointityötä jatketaan syksyn 2020 aikana kunnan omana työnä ja maisemointityö pitää olla valmis vuoden 2021 loppuun mennessä.

Yleisurheilukentän arkkitehti- ja pääsuunnittelu kilpailutettiin kesän aikana ja suunnittelutyö on aloitettu. Hankkeelle on perustettu oma työryhmä ohjaamaan suunnittelua.

Ruokahuolto

Kesä sujui suunnitelmien mukaan ruokahuollossa, lomat saatiin pidetyksi ja samalla valmistauduttiin syksyyn. Koulujen alkaessa sopeuduttiin taas uuteen malliin ruokailussa. Koronaepidemia aiheutti monenlaisia muutoksia ruokahuollon toiminnassa kuluneena keväänä ja mahdollisiin muutoksiin on varauduttu myös syksyn ja loppuvuoden osalta. Kotipalveluaterioiden määrä lisääntyi kevään aikana ja asiakkaiden määrä on vakiintunut noin 20 henkeen. Palvelutalo Männistön ruokasali on edelleen suljettuna ulkopuolisilta ruokailijoilta, joten osa tuloista jää edelleen saamatta. Kunnantalolle alettiin valmistaa ja viedä keittolounasta elokuun puolenvälin jälkeen.

Uuden koulun rakentaminen on alkanut, joten väliaikaisen tilanteen loppumiselle on jonkinlainen takaraja tiedossa. Kuusiston koulun remontti aiheuttaa vielä yhden muutoksen ruokailuihin ennen koulujen valmistumista, koska toinen ruokasali poistuu käytöstä. Tulevaa muutosta on suunniteltava hyvissä ajoin ja huomioitava tulevan talousarvion teon yhteydessä.

Joulukuun alussa jää päiväkodin työntekijä eläkkeelle, hänen paikkansa täytetään sisäisellä siirrolla Männistön keittiöltä. Uuden koulukeskuksen ruokailujärjestelyiden ja henkilökunnan tulevien eläköitymisten vuoksi on ruokahuololle tehty keittiömitoitusta ulkopuolisen toimijan tekemänä. Elokuun alussa keittiöt käytiin läpi mitoittajan kanssa ja ennen sitä oli jo annettu esitietoja toiminnan osalta. Mitoitus valmistuu syksyn aikana.

Siivousyksikkö

Koronan vuoksi on siivoustyötä jouduttu tehostamaan epidemian ennaltaehkäisyn vuoksi. Koronaepidemia on aiheuttanut paljon selvittelytyötä ja työlistojen muuttamista päivittäin. Erityisesti Männistön palvelutalon, terveyskeskuksen ja toimintakeskuksen osalta on jouduttu tekemään erityisjärjestelyjä. Vaatimus siivouksen tehostamisesta on tuottanut paljon ylimääräistä työtä. Henkilöstön sairauslomat aiheuttavat haastetta arjen toiminnan osalta varsinkin nyt, kun siivoustyötä on jouduttu tehostamaan. Siivousyksikön talouden osalta korona ei ole aiheuttanut vielä isoja poikkeamia, jonkin verran on aineita, tarvikkeita ja suojavaarusteita hankittu enemmän. Huoltoja on tarvittu paljon useille eri siivouskoneille eri kiinteistöillä. Pyritään hankkimaan talousarvion puitteissa uusi yhdistelmäkone loppuvuoden aikana. Talousarviossa varauduttava jatkossa laitekannan uusimisiin.

Siivousyksikön henkilöstön osalta on tulossa lähivuosina paljon eläköitymisiä, jonka vuoksi myös siivousyksikössä on tehty siivoustyönmitoitusta ulkopuolisen toimijan tekemänä. Kesän aikana siivottavat kohteet on käyty lävitse mitoittajan kanssa ja ennen sitä oli jo annettu esitietoja toiminnan osalta. Mitoitus valmistuu syksyn aikana.

Palotoimi

Palotoimen kanssa saatiin yhteistyössä sovittua paloaseman väistötilajärjestelyt kunnan omistamaan teollisuushalliin. Kokkolan työsuojeluvaltuutettu teki muutoksen Toholammin kunnalle aikaisemmin asiasta annettuun TsValL 36§:n mukaiseen ennakkovaroitukseen työn keskeyttämisestä Toholammin paloaseman tiloissa alkamaan siten, että ennakkovaroitus työn keskeyttämisestä alkoi 16.8.2020 alkaen, jotta tarvittavat muutostyöt väistötiloissa saatiin tehtyä. Palotoimi muutti väistötiloihin 17.8.2020. AVI:n työsuojelu teki tarkastuskäynnin 17.8.2020 palotoimen osalta, että annettua päätöstä oli noudatettu. Asian käsittely Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueella on saatettu päätökseen 19.8.2020 tehdyllä päätöksellä.

Toholammin kunnanhallitus päätti kesäkuussa, että vanha paloasemakiinteistö laitetaan myyntiin huutokaupan kautta ja, että tehdään tarvittavat suunnitelmat paloaseman uudisrakennusvaihtoehdosta sekä selvitetään mahdollisuudet löytää muu toimija, jolta pelastuslaitos vuokraisi tarvitsemansa tilat. Suunnittelutyötä on tehty uudisrakennusvaihtoehdon osalta sekä vaihtoehtoisen yksityisomisteisen teollisuushallin muutoksen osalta paloasematiloiksi. Asian käsittelyä jatketaan syksyn aikana.

TEKNINEN OSASTO	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Myyntituotot	628 178	791 180	480 231,44	60,70	382 176,25
Maksutuotot	99 138	163 500	233 559,81	142,85	4 414,25
Tuet ja avustukset	7 571	0	3 161,16	0,00	3 836,42
Muut toimintatuotot	1 188 343	1 173 105	813 225,62	69,32	792 837,17
Toimintatuotot yht. ulk.	1 923 230	2 127 785	1 530 178,03	71,91	1 183 264,09
Sisäiset tuotot yht.	3 096 961	3 027 900	1 833 073,84	60,54	1 909 920,24
Sis ja ulk tuotot yhteensä	5 020 191	5 155 685	3 363 251,87	65,23	3 093 184,33
Palkat ja palkkiot	-1 160 663	-1 274 765	-821 934,81	64,48	-768 606,56
Eläkekulut	-273 877	-293 210	-179 298,47	61,15	-181 691,47
Muut henkilösivukulut	-30 887	-51 660	-23 106,05	44,73	-20 222,44
Palvelujen ostot	-1 292 483	-1 518 425	-864 802,87	56,95	-897 562,04
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 130 950	-1 112 765	-655 675,02	58,92	-718 960,21
Muut toimintakulut	-80 691	-64 350	-43 663,00	67,85	-28 673,43
Toimintamenot yht. ulk.	-3 969 550	-4 315 175	-2 588 480,22	59,99	-2 615 716,15
Sisäiset kulut yhteensä	-1 049 542	-984 200	-601 140,00	61,08	-606 934,60
Sis ja ulk kulut yhteensä	-5 019 092	-5 299 375	-3 189 620,22	60,19	-3 222 650,75
Netto ennen poistoja	1 099	-143 690	173 631,65	-120,84	-129 466,42
Poistot yht.	-740 564	-708 030	-482 361,07	68,13	-482 327,76
Netto	-739 464	-851 720	-308 729,42	36,25	-611 794,18

Sivistysosasto

Sivistyslautakunta

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatukset: Sivistyslautakunta vastaa kirjasto-, päivähoito- ja opetuspalvelujen toteuttamisesta ja kehittämisestä (aamu- ja iltapäivätoiminta, esi- ja perusopetus, lukio, ostopalveluna kansalaisopisto) sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen toteuttamisesta ja kehittämisestä.

TAVOITTEET 2020

Hallinto ja opetus

Yhteistyössä sivistystoimen, hallinto-osaston ja Toholammin vuokra-asunnot oy:n kanssa aloitettiin työttömien työpajatoiminta 11.5. Aloitus siirtyi koronarajoitusten takia maaliskuulta. Työpajan tilat sijaitsevat Koskelanmäellä osoitteessa Rinnetie 3 as. 6-7. Mari Kurikkala aloitti etsivänä nuorisotyöntekijänä 1.8.2020.

Perusopetuksen oppilaat aloittivat syyslukukauden lähiopetuksessa 12.8. Opetuksen järjestelyissä huomioidaan Opetushallituksen suositukset. Lukuvuoden suunnittelussa valmistaudutaan mahdolliseen etäopetukseen siirtymiseen perusopetuksen vuosiluokkien 4-9 osalta.

Toholammin lukio pärjäsikin ylioppilaskirjoitusten tuloksilla STT:n lukiovertailussa jälleen erinomaisesti, se oli Keski-Pohjanmaan paras ja sijoittui koko valtakunnan vertailussa sijalle 14.

Retkeilyreittihankkeessa Jämsänkallion osuus on opasteita vaille valmis.

Kirjasto

Omatoimikirjaston perustamista varten saatiin hankeavustusta 15 000 e. Omatoimikirjaston lainaus- ja palautusautomaatti sekä kirjautumisjärjestelmä on kilpailutettu ja hankintapäätös on tehty. Kirjastoon on jo asennettu muun muassa valvontakamerat. Kesäkuussa toteutettiin kysely, jossa asiakkaat saivat esittää kommentteja ja toiveita esimerkiksi omatoimikirjaston aukioloajoista. Kyselyyn tuli 47 vastausta. Omatoimikirjasto avataan syksyllä 2020.

Koronarajoitusten vuoksi kirjasto oli suljettuna 17.3. - 31.5. Toukokuussa pystyttiin aloittamaan jo ns. uloslainaus eli asiakkaat saivat noutaa etukäteen varaamaansa aineistoa. Kirjasto avattiin 1.6. ja toiminta pystyttiin aloittamaan lähes normaalisti. Sulkuaika vaikutti merkittävästi kirjaston lainaus- ja kävijämääriin.

Varhaiskasvatus

Sateenkaaren päiväkoti oli valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti auki koronapandemian ajanakin, mutta lapsia oli hoidossa normaaliaikaa vähemmän.

Ulkopäiväkotiryhmä Kanervien toiminta jatkuu Opetushallituksen rahoittaman TULUS-hankkeen päätyttyä kunnan omana toimintana. Hankkeen päättymispäivä oli 30.6.2020. Kanervien toimintaan on haettu OPH:lta uutta hankerahoitusta. Ryhmis Sykrylän toimintaan kunnan hoitamana on varattu määräraha. Avointa varhaiskasvatustoimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen vanhempia osallistaen Lilli-lisää liikuntaa hankkeen avulla.

Kulttuuri

Toholammin torisoitot pidettiin Lampinsuojalla kesä-heinäkuussa tiistai-iltaisina. Kulttuurisaliin myytävien lippujen enimmäismääräksi asetettiin koronan varotoimenpiteenä 80 lippua.

Liikunta

Yleisurheilukentän suunnittelutoimikunta on perustettu ja aloituskokous pidetty. Pyöräilykampanja on aktivoitunut väkeä kesän aikana ja kampanja jatkuu vielä elokuun loppuun. Lisäksi liikunnan saralla odotetaan seutukunnallisen elintapaneuvontahankkeen aloitusaskeleita elo-syyskuun taitteessa.

Nuorisio

Nuorisotyö on ollut korona-ajasta johtuen whatsapp-yhteyksien pitoa ja kyselyihin vastaamista.

SIVISTYSOSASTO	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Myyntituotot	267 002	197 650	140 636,14	71,15	166 968,86
Maksutuotot	143 087	120 000	59 404,43	49,50	90 392,37
Tuet ja avustukset	169 314	117 900	154 834,26	131,33	216 264,08
Muut toimintatuotot	17 411	6 400	5 373,76	83,97	7 726,34
Toimintatuotot yht. ulk.	596 815	441 950	360 248,59	81,51	481 351,65
Sisäiset tuotot yht.	45 827	38 100	24 663,32	64,73	26 352,36
Sis ja ulk tuotot yhteensä	642 642	480 050	384 911,91	80,18	507 704,01
Palkat ja palkkiot	-3 491 684	-3 477 131	-2 304 391,23	66,27	-2 283 609,10
Eläkekulut	-682 700	-679 490	-439 924,90	64,74	-449 882,92
Muut henkilösivukulut	-94 746	-142 530	-67 709,41	47,51	-61 879,94
Palvelujen ostot	-855 632	-865 400	-355 037,11	41,03	-525 935,92
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-253 238	-273 980	-180 507,11	65,88	-205 886,61
Avustukset	-206 753	-263 000	-118 443,41	45,04	-144 393,15
Muut toimintakulut	-143 878	-140 880	-93 138,09	66,11	-87 548,45
Toimintamenot yht. ulk.	-5 728 631	-5 842 411	-3 559 151,26	60,92	-3 759 136,09
Sisäiset kulut yhteensä	-2 231 741	-2 194 500	-1 327 191,20	60,48	-1 442 224,66
Sis ja ulk kulut yhteensä	-7 960 372	-8 036 911	-4 886 342,46	60,80	-5 201 360,75
Netto ennen poistoja	-7 317 730	-7 556 861	-4 501 430,55	59,57	-4 693 656,74
Poistot yht.	-55 117	-41 560	-30 240,58	72,76	-36 707,20
Netto	-7 372 846	-7 598 421	-4 531 671,13	59,64	-4 730 363,94

Käyttötalous yhteensä

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Myyntituotot	5 600 498	5 967 530	3 583 474,51	60,05	3 657 464,15
Maksutuotot	966 647	889 000	619 068,58	69,64	551 145,50
Tuet ja avustukset	212 758	172 900	175 141,81	101,30	195 550,76
Muut toimintatuotot	1 212 927	1 181 367	822 768,42	69,65	803 319,07
Toimintatuotot yht. ulk.	7 992 829	8 210 797	5 200 453,32	63,34	5 207 479,48
Sisäiset tuotot yht.	3 531 460	3 433 300	2 104 865,25	61,31	2 198 600,60
Sis ja ulk tuotot yhteensä	11 524 289	11 644 097	7 305 318,57	62,74	7 406 080,08
Palkat ja palkkiot	-8 489 867	-8 884 396	-5 404 443,81	60,83	-5 530 433,45
Eläkekulut	-1 916 402	-1 971 870	-1 200 336,12	60,87	-1 255 605,61
Muut henkilösivukulut	-373 360	-426 830	-184 756,50	43,29	-278 976,49
Palvelujen ostot	-14 457 375	-15 207 255	-9 723 850,15	63,94	-9 882 499,64
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 438 058	-1 447 945	-871 735,03	60,21	-964 742,93
Avustukset	-414 286	-473 500	-291 573,18	61,58	-281 608,71
Muut toimintakulut	-241 193	-233 095	-178 250,36	76,47	-124 268,35
Toimintamenot yht. ulk.	-27 330 541	-28 644 891	-17 854 945,15	62,33	-18 318 135,18
Sisäiset kulut yhteensä	-3 511 983	-3 433 300	-2 104 865,25	61,31	-2 198 600,60
Sis ja ulk kulut yhteensä	-30 842 525	-32 078 191	-19 959 810,40	62,22	-20 516 735,78
Netto ennen poistoja	-19 318 236	-20 434 094	-12 654 491,83	61,93	-13 110 655,70
Poistot yht.	-797 342	-750 700	-513 524,19	68,41	-520 142,48
Netto	-20 115 577	-21 184 794	-13 168 016,02	62,16	-13 630 798,18

INVESTOINTIEN TOTEUMA

INVESTOINNIT	TP2019	TA2020	TOT 08/2020
HALLINTO			
Osakkeet ja osuudet		50 000	
Maa alueet (myynti)		50 000	-2263
TEKNINEN			
Kaavateiden rakentaminen MR		100 000	
Juustotie	60 137		
Turvetie	29 703		
Katuvalaistus	14 005		9 713
		100 000	9 713
Kiinteistöjen korjaukset MR		50 000	
Paloaseman suunnittelu	4 073		3 622
Terveyskeskus porrashuone	3 254		50 323
		50 000	53 945
Pelastustoimen kalusto	14 735	92 000	10 007
Hautakankaan kaatopaikka		100 000	3 871
SIVISTYS			
Kk:n koulukeskus, uudisrakennus	155 803	1 300 000	232 778
Kuusiston koulun korjaus		150 000	16 270
Liikenne- ja aluerakentaminen		190 000	120 106
Väistötilat	17 279	220 000	
Koulumäen Olohuone	15 309	1 500	13 900
Päiväkodin piha-aita	20 218		
TULUS-hanke ulkopäiväkoti	42 197		4 285
Yleisurheilukenttä		50 000	2 271
Kuntoportaat		10 000	9 325
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			
Investointihankinnat yht	376 893	2 363 500	476 470
Muut tuet ja avustukset	-29 110	-47 000	-487
Myyntit			-2 263
Investoinnit netto (-/tulo)	347 783	2 316 500	473 720

Koulukeskushankkeen uudisrakennuksen rakentaminen on aloitettu ja uudisrakennus valmistuu 31.10.2021 mennessä.

KUNTA KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN SEKÄ INVESTOINNIT JA RAHOITUS

TP2018	TP2019	Toholammin kunta	TA2020	TOT 8/2020	TOT 08/2019	Muutos-% 2019>2020	Tot-% 2020
		Hallinto-osasto					
-482 799	-823 038	Kunnanhallitus	-1 097 643	-721 104	-599 485	20,3 %	65,7 %
-6 992 827	-7 274 271	+ Perusturvapalvelut	-7 600 000	-5 166 052	-5 053 875	2,2 %	68,0 %
-4 257 114	-3 697 228	+ Erikoissairaanhoido	-3 800 000	-2 583 900	-2 534 400	2,0 %	68,0 %
-151 235	-164 358	+ Eläkevastuut	-170 900	-122 991	-109 572	12,2 %	72,0 %
-116 612	-112 932	+ Muu perusterv.huolto	-65 000	-27 771	-83 076	-66,6 %	42,7 %
-12 000 587	-12 071 827	Hallinto yhteensä	-12 733 543	-8 621 818	-8 380 408	2,9 %	67,7 %
123 369	70 221	Lomatoimen osasto		295 125	92 876	217,8 %	
		Tekninen osasto					
-371 441	-431 661	Hallinto ja toimisto	-352 565	-289 077	-335 316	-13,8 %	82,0 %
1 088 765	1 024 303	Tilapalvelut	811 590	727 613	682 986	6,5 %	89,7 %
-302 134	-304 178	Palo- ja pelastustoimi	-343 500	-230 669	-222 708	3,6 %	67,2 %
-47 216	12 826	Rakennus- ja ympäristötk	80 480	182 583	-43 782	-517,0 %	226,9 %
-45 725	-49 866	Maaseututoimi	-55 900	-37 649	-41 674	-9,7 %	67,4 %
-251 554	-250 325	Ympäristöterveydenhuolt	-283 795	-179 169	-168 972	6,0 %	63,1 %
70 695	1 099	Tekninen yhteensä	-143 690	173 632	-129 466	-234,1 %	-120,8 %
		Sivistysosasto					
-591 622	-625 423	Sivistys	-616 920	-284 341	-387 637	-26,6 %	46,1 %
-1 165 930	-1 225 411	Päivähoito	-1 384 675	-819 900	-762 591	7,5 %	59,2 %
-4 976 437	-5 084 696	Koulutus	-5 123 110	-3 154 843	-3 307 631	-4,6 %	61,6 %
-367 053	-382 200	Vapaa-aika	-432 156	-242 346	-235 797	2,8 %	56,1 %
-7 101 042	-7 317 730	Sivistys yhteensä	-7 556 861	-4 501 430	-4 693 656	-4,1 %	59,6 %
-18 907 565	-19 318 237	TOIMINTAKATE	-20 434 094	-12 654 491	-13 110 654	-3,5 %	61,9 %

TP2018	TP2019	Toholammin kunta	TA2020	TOT 08/2020	TOT 08/2019	Muutos-% 2019>2020	Tot-% 2020
		Verotulot					
7 874 310	7 962 296	- kunnallisvero	8 100 000	5 587 938	5 664 446	-1,4 %	69,0 %
850 085	593 689	- yhteisövero	650 000	520 236	427 374	21,7 %	80,0 %
592 469	760 402	- kiinteistövero	825 000	343 132	14 691	2235,7 %	41,6 %
9 316 864	9 316 387	Yhteensä	9 575 000	6 451 306	6 106 511	5,6 %	67,4 %
		Valtionosuudet					
		- yhdenputken					
10 217 544	10 265 281	valtionosuus	9 244 600	6 224 194	6 731 392	-7,5 %	67,3 %
54 362	82 135	- opetus- ja kulttuuritoimi	106 000	158 320	70 688	124,0 %	149,4 %
		veromenetyskompensaa tio	1 813 000	1 225 656			67,6 %
		verotulojen maksulykkäyskompensa atio		112 524			
10 271 906	10 347 416	Yhteensä	11 163 600	7 720 694	6 802 080	116 %	69,2 %
		Verotulot ja valtionosuudet					
19 588 770	19 663 803	yhteensä	20 738 600	14 172 000	12 908 591	122 %	68,3 %
-102 881	-95 837	Rahoituserät netto	-140 000	-30 260	-38 841	-22,1 %	21,6 %
578 324	249 729	VUOSIKATE	164 506	1 487 249	-240 904	-717,4 %	904,1 %
-774 350	-797 342	Poistot ja arvonalennukset	-750 700	-513 524	-520 142	-1,3 %	68,4 %
-196 026	-547 613	TILIKAUDEN TULOS	-586 194	973 725	-761 046	-227,9 %	-166,1 %
-115 507	-203 458	Viemärilaitos tulos	-77 810	-315 847	-127 200	148,3 %	405,9 %
-311 533	-751 071	Tulos kunta + VLL	-664 004	657 878	-888 246	-174,1 %	-99,1 %

TP2018	TP2019		TA2020	TOT 08/2020	TOT 08/2019		
		Toiminnan rahavirta					
578 324	249 729	Vuosikate	164 506	1 487 249	-240 904		
		Satunnaiset erät +/-					
-353 186		Tulorahoituksen korjauserät +/-					
225 138	249 729	Toiminnan rahavirta yhteensä	164 506	1 487 249	-240 904		
		Investoinnit					
-503 924	-376 983	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 353 500	-476 470	-156 247		
9 820	29 110	Rahoitusosuudet investointimenoihin(+)		487			
666 741		Käyttöomaisuuden myyntitulot	47 000	2 263			
172 637	-347 873	Investoinnit netto	-2 306 500	-473 720	-156 247		
397 775	-98 144	Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-2 141 994	1 013 529	-397 151		
		RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
		Antolainauksen muutokset					
		Antolainasaamisten lisäykset	-2 237 785	-2 237 785			
		Antolainasaamisten vähennykset	115 000	57 500			
	0	Antolainauksen muutokset yhteensä	-2 122 785	-2 180 285	0		
		Lainakannan muutokset					
	-323 650	Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	5 300 000	1 137 785			
-322 630	1 301 340	Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-554 800	-287 419	-171 864		
-600 000		Lyhytaikaisten lainojen muutos		2 500 000	3 800 000		
-922 630	977 690	Lainakannan muutokset yhteensä	4 745 200	3 350 366	3 628 136		
-524 855	879 546	Vaikutus maksuvalmiuteen	480 421	2 183 610	3 230 985		

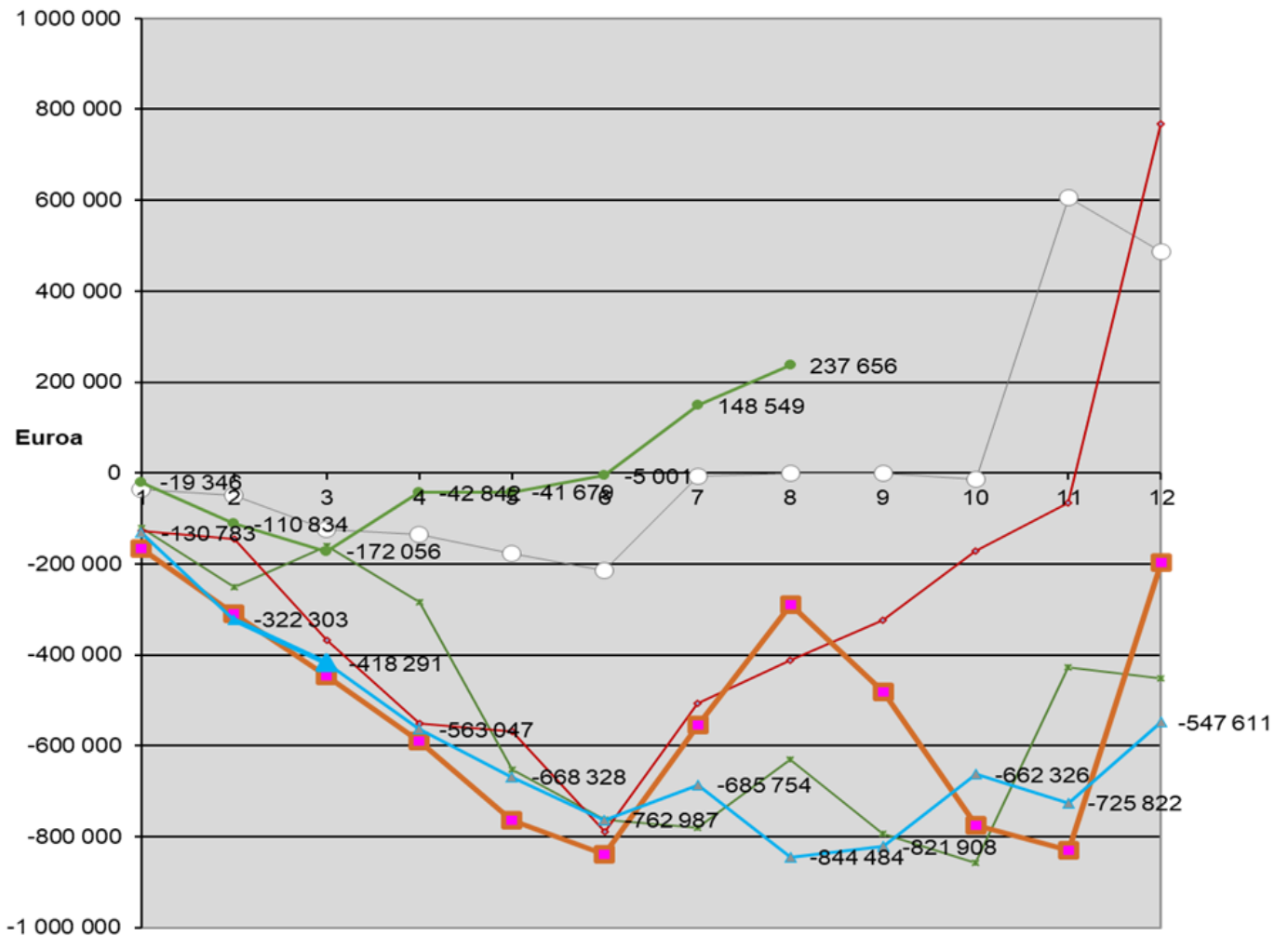
Lainamäärän kehitys

TP2018	TP2019	Toholammin kunta	TA2020	TOT 08/2020	TOT 08/2019
12 910 514	13 888 204	Lainamäärä kunta	16 510 619	17 680 700	16 538 650
1 368 895	1 137 785	+ viemärilaitos	2 122 785		1 253 340
14 279 409	15 025 989	Lainat koko kunta	18 633 404	17 680 700	17 791 990

Taseen kertynyt yli-/alijäämä kunta+viemäriiikelaitos

TP2018	TP2019	Toholammin kunta	TA2020	TOT 08/2020	TOT 08/2019
1 201 876	450 805		-213 199	1 108 683	313 635

TALOUSKÄYRÄ vuosina 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 ja 2015

Toteutunut 2020, 2019, 2018, 2017, 2016 ja 2015

Talouskäyrässä huomioitu tiedossa olevat tai arviot kuukausittaisissa tuotoissa ja kuluissa, mitkä eivät ole vielä kirjanpidossa. Käyttötuloista on vähennetty hankkeisiin saatuja avustuksia, mitä ei ole vielä käytetty. Käyttötaloudsmenoja sekä korkokuluja on oikaistu vastaamaan oletettavaa toteutumaa. Verotulot ja valtionosuus yhteensä on arvioitu toteutuvan budjetin mukaisena. Elokuun lopun tilanne on tässä kuvassa 237.656 euroa ylijäämäinen, kun se kirjanpidosta raportoituna näyttää 973.725 ylijäämää. Edellisvuoteen verrattuna tulos on parempi molemmissa raporteissa. Talouskäyrä ei sisällä viemäriiikelaitosta.

VIEMÄRILIIKELAITOS

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja
Viemäriiikelaitoksen johtokunta

Toiminta-ajatus: Viemäriiikelaitos huolehtii asiakkaiden viemäri-vesien poisjohtamisesta ja käsittelystä. Palvelua tuotetaan ympäristön kannalta kestäväällä tavalla. Ydintehtävien lisäksi toimintoja kehitetään jatkuvasti.

Tavoitteet 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.8.2020
Jäteveden puhdistaminen	Puhdistamoiden ympäristöluvut	Puhdistamot täyttävät annetut raja-arvot	Puhdistamisessa ollut lieviä ylityksiä
Verkoston kunnon parantaminen	Vuotovesipaikkojen kartoittaminen	Vuotovesimäärien vähentäminen	Vuotovesitutkimuksia toteutettu
Talouden tasapainottaminen	Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös	Tulos arvioitua parempi	Tulos arvioitua heikompi
Tutkitaan vaihtoehto jätevesien puhdistamiselle Toholammin ulkopuolella	Neuvottelut Vesikolmion ja Kannuksen vesiosuuskunnan kanssa ja toimintamallin päättäminen, esisuunnitelmien valmistuminen.	Saadaan kokonaiskäsitys kustannuksista ja mahdollisesta yhteistyökuvioista.	Selvitykset ovat vielä kesken.

	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
KUNNAN LIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO	488 984	579 000	284 912	49,2	306 801
Valmiiden ja keskeneräist.tuot					
Liiketoiminnan muut tuotot	15	0	25	0,0	15
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavara					
Ostot tilik.aikana	-107 157	-116 850	-117 594	100,6	-66 868
Palvelujen ostot	-265 769	-206 250	-267 745	129,8	-166 769
Materiaalit ja palvelut yht.	-372 926	-323 100	-385 340	119,3	-233 637
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-102 066	-112 400	-73 944	65,8	-58 817
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-17 968	-19 140	-12 051	63,0	-10 283
Muut henkilösivukulut	-2 784	-4 480	-2 060	46,0	-1 582
Henkilöstökulut yht.	-122 817	-136 020	-88 055	64,7	-70 682
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk. poistot	-167 703	-167 990	-111 979	66,7	-111 978
Liiketoiminnan muut kulut	-12 971	-15 700	-8 416	53,6	-8 821
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-187 418	-63 810	-308 852	484,0	-118 302
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	58	0	230	0,0	58
Muille maks.korkokulut	-15 639	-13 500	-6 934	51,4	-8 690
Muut rahoituskulut	-459	-500	-291	58,2	-266
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-16 040	-14 000	-6 995	50,0	-8 898
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	-203 458	-77 810	-315 847	405,9	-127 200

INVESTOINNIT	TA2020	Muutos	TA + muutos	TOT 08/2020
Verkoston saneeraus kk	-40 000	40 000	0	0
Biopuolen altaiden saneeraus	-80 000	-280 000	-360 000	-376 521
Siirtolinjan suunnittelu	-60 000	0	-60 000	-9 271
Investoinnit netto	-180 000	-240 000	-420 000	-385 791

Toholammin kirkonkylän puhdistamolla vuonna 2019 aloitettu teollisuuspuolen saneeraus saatiin päätökseen kesän 2020 aikana. Arvioituakin huonommassa kunnossa olleet väliselkeytsaltaat saatiin jälleen täyteen toimintakuntoon pienin parannuksin. Saneerauksen loppuvaiheessa kirkonkylän puhdistamolla tapahtui muutamia lieviä päästöylityksiä, johtuen esikäsittelyn vajaasta käytöstä ja suuresta kuormituksesta. Ajoittaiset suuret hulevesimäärät ovat myös kuormittaneet kirkonkylän puhdistamo, vaikka kuormituspiikit näiden osalta ovatkin olleet tänä vuonna edellisvuosiin verrattuna vähäisempiä. Sykäräisen puhdistamo on toiminut tänä vuonna vakaasti ja suoriutunut jätevedenpuhdistuksesta hyvin.

Kirkonkylän biopuolen altaiden saneerauksen kustannukset ylittivät sille varatut investointimäärärahat. Keväällä investointiin haettiin ja sille myönnettiin lisämäärärahaa. Saneerauksen aikana tapahtui muutamia suurempia laiterikkoja, jotka vaikuttivat huomattavasti talouteen. Teollisuuspuolen jätevesien vajaa

esikäsittely saneerauksen aikana nosti kuluja muualla puhdistusprosessissa, koska muu prosessi joutui ylisuurelle kuormitukselle. Saneerauksen jälkeen prosessi on saatu ajettua saneerausta edeltävälle tasolle ja jäteveden käsittelykustannuksia on saatu saneerauksen ajoista laskettua. Saneerauksen ajaksi nousseet kulut on saatu pois, joten arvioitua suuremmaksi painuneen alijäämän ei pitäisi enää suuresti kasvaa.

Teollisuusjätevesisopimuksista on neuvoteltu kesän aikana paikallisten yritysten kanssa ja kesällä on tehty myös yksi uusi teollisuusjätevesisopimus. Nykyisten asiakkaiden kanssa käynnissä olevat neuvottelut ovat edenneet hyvin. Ratkaisuja on pyritty pohtimaan asiakkaiden kanssa yhdessä ja yhteistyötä muutenkin asiakasyrityksiin on yritetty jatkuvasti lisätä. Tulevien ratkaisujen tulisi edistää molempien osapuolien toimintaa. Aiemmin käynnistetyt vuotovesipaikkojen kartoitukset ovat edenneet hyvin hitaasti. Tutkimusten toteutustapaa tullaan muuttamaan tehokkaammaksi ensi vuodesta alkaen, jolloin toivottavasti konkreettisia toimia vuotovesien vähentämiseksiin päästään tekemään. Tutkimusten valmistelu aloitetaan vuoden 2020 loppuvaiheessa.

Toholammin Viemäriliikelaitoksen toimintaa pyritään kehittämään jatkuvasti ja yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa on pyritty lisäämään. Nyt kesän aikana alkuun saatua aktiivisempaa toimintamallia pyritään pitämään jatkossa yllä.

YHTIÖT

Kiinteistö Oy Toholammin vuokratalot (100 %)

Vastuuhenkilö Toimitusjohtaja Teemu Turpeinen
Kiinteistöyhtiön hallitus

Toiminta-ajatus: Omistaa ja hallita Toholammin kunnassa vuokratalokiinteistöjä sekä vuokrata niiden huonetiloja. Vuokraus tapahtuu omakustannusperiaatteella.

TAVOITTEET 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.8.2020
Toimintaedellytykset mahdollistava tulorahoitus	Käyttöaste	>75 % (90 %)	69,4 % ^{*1}
Asukkaiden tarpeisiin vastaava vuokrataso ja asuntokanta	Asukkaiden vaihtuvuus	< 25 %	23,5 % ^{*2}

Onnistunut asukasvalinta ja riskinhallinta vuokrasuhteissa	Luottotappioiden määrä	< 2.500 €	0 €
--	------------------------	-----------	-----

*¹ 66,3 % v. 2019, *² ilmoitettu vuotuisena vaihtuvuutena asuntokannasta

Käyttöaste on jatkanut kehittymistään, tosin odotuksia hitaammin ja samalla vaihtuvuus on noussut yhtiölle tavanomaisena pidettävälle tasolle asuntokysynnän painottuessa remontoituihin ja palvelujen ääressä sijaitseviin perheille soveltuviin kohteisiin. Saatavien perintä on vallitsevassa tilanteessa onnistunut hyvin.

Käyttöasteen toteutumasta johtuen tulot ovat kertyneet hieman talousarviota hitaammin ja tulevat jäämään sen myötä n. 5 - 10 % vajaiksi. Menot ovat toteutuneet pääosin talousarvion mukaisesti, lukuun ottamatta korjausmenoja, joihin on nykytilanteessa tarpeen suunnata varoja yli kaksinkertaisesti talousarviossa varattuun määrään nähden. Lisäpanostuksesta huolimatta korjausmenot jäävät kuitenkin yhtiön kiinteistökannan kokoon ja kuntoon nähden vaatimattomiksi. Korjausmenojen suuruus tulee aiheuttamaan kiinteistön hoitomenojen kokonaisuuteen noin 10 %:n menoylityksen.

Tilikauden 2020 tulos tulee edellä mainittujen syiden seurauksena olemaan väistämättä alijäämäinen. Tappion suuruuden voidaan arvioida vastaavan vuoden 2019 tulosta eli olevan noin -60.000 euroa.

KOY Toholammin Vuokratilat	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT /082019
TULOSLASKELMA					
Kiinteistön tuotot					
Vuokratuotot	481 743	525 000	331 152	63,1	327 334
Käyttökorvaukset	14 692	37 500	12 700	33,9	9 997
Muut kiinteistön tuotot	52 150	52 000	50 120	96,4	50 000
	548 585	614 500	393 971	64,1	387 331
Luottotappiot ja oikaisuerät	1 515	-2 000	1 573	178,6	870
Kiinteistön hoitokulut	-408 627	-399 350	-325 598	81,5	-263 711
KÄYTTÖKATE/HOITOKATE	141 473	213 150	69 946	32,9	124 490
Poistot ja arvonalentumiset	-180 576	-180 576	-120 384	66,7	-120 384
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 669	-17 500	-9 553	54,6	-9 867
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-57 772	15 074	-59 991	-498,0	-5 761

Toholammin Kehitys Oy (100 %)

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Esa Järvenoja
Toholammin kehitys Oy:n hallitus

Toiminta-ajatus: Toholammin kehitys Oy tuottaa yritysneuvontapalveluita, toimitilapalveluita sekä muita elinkeinojen kehittämiseen liittyviä palveluita Toholammin yritystoiminnan tarpeisiin vuosisuunnitelman mukaisesti.

TAVOITTEET 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Tilanne 31.08.2020
Toimitilojen vuokrausaste ja tuotto	Vuokrausaste, tuotto €	100 %, Budjetoitu tuotto	99 % vuokrausaste, 55,8 %/100 % (1
Sijoitustoiminnan tuotto	Tuotto €	Budjetoitu tuotto	Ylittää hieman budjetoidun tuoton
Yritysten osaamisen kehittäminen hankkeiden avulla	Osallistuvien yritysten lukumäärä. Hankkeet.	3 yritystä, 1 hanke	Omistajanvaihdosten kartoitushanke ei saanut rahoitusta.
Bioalan ja uusien innovaatioiden edistäminen	Investoinnit bio- ja uuteen teknologiaan	1 M€	-
Aloittavien ja toimivien yritysten aktivointi ja kehittäminen	Osallistuvien yritysten luku	15	30
Uudet sijoittuvat yritykset	Sijoittuvien yritysten lukumäärä (liikevaihto > 0,5M€ tai työllistävyys > 5 henkilöä)	1/vuosi	-

1)-tilanne 31.7.

Yhtiön liikevaihto on kehittynyt lähes talousarvion mukaisesti. Tilojen vuokrausaste ja tuotto ovat hieman alle tavoitteen. Sijoitustoiminnan tuotto ylittää hieman budjetoidun tuoton. Kokonaisuudessa yhtiön tulos on kehittynyt edellisen tilikauden mukaisesti ja ylittää jo tilikauden tavoitteen.

Kustannusten osalta henkilöstö ja liiketoiminnan kulut alittavat talousarvion luvut, koska uusia kehittämishankkeita ei ole käynnistynyt. Muutoin kustannukset ovat kehittyneet edellisen tilikauden mukaisesti. Omistajanvaihdosten kartoittamiseen ei ole saatu hankerahoitusta.

Elinkeino-ohjelman kärkihankkeisiin valmistautuminen on jatkunut. Alueen tuulipuistohankkeista on jaettu tietoa ja järjestetty infotilaisuuksia paikallisille maansiirto, majoitus- ja ruokapalveluyrittäjille. Yrittäjille järjestettiin kaksi tuulivoimailtaa.

Maaliskuulta alkaneet koronapandemian leviämistä hillitsevät rajoitteet ovat vaikuttaneet lähinnä henkilökohtaisia kuluttajapalveluita tarjoavien yrittäjien toimintaan. Elokuun loppuun mennessä Toholammilla on 23 yrittäjää (n. 21 % yksinyrittäjistä) hakenut yksinyrittäjän tukea. Vaikutukset yritysten väliseen liiketoimintaan ovat olleet vähäisempiä ja ilmenevät viiveellä. Kunnan suurimmat työllistäjät eivät ole olleet oikeutettuja toimialansa koronayleistukeen.

Vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana Toholammille perustettiin 17 uutta yritystä.

Ennuste loppuvuodelle

Yhtiön liikevaihto toteutunee hanketoimintaa lukuun ottamatta lähes talousarvion mukaisesti. Sijoitustoiminnan tuotto ylittää budjetoidun. Koko tilikauden tulos toteutunee edellisen tilikauden mukaisena.

Tuloslaskelma heinäkuun lopun tilanteesta:

Toholammin kehitys Oy	TP2019	TA2020	TOT 07/2020	Tot-%	TOT 07/2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	374844	390 000	217495	55,8	236845
+ Liiketoiminnan muut tuotot	5000	55 000	0	0,0	0
- Materiaalit ja palvelut	-5 650	-30 000	0	0,0	-5 300
- Muuttuvat henkilöstökulut	0	0	0	0,0	0
- Muut muuttuvat kulut	-4	-8 000	0	0,0	-2
Myyntikate	374 191	407 000	217495	53,4	231 543
- Kiinteät henkilöstökulut	-71327	-105 700	-36417	34,5	-36792
- Liiketoiminnan muut kulut	-82802	-112 000	-52497	46,9	-51550
Käyttökate	220 061	189 300	128581	67,9	143 200
-Poistot ja arvonalentumiset	-183 301	-183 300	-101495	55,4	-106925
= Liikevoitto	36 760	6 000	27086	451,4	36 275
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	22 784	15 000	16403	109,4	12626
= Tilikauden voitto/tappio	59 545	21 000	43489	207,1	48 901

Toholammin Energia Oy (96,66 %)

Vastuhenkilö **Toimitusjohtaja Toni Mäki-Asiala**
Toholammin Energia Oy:n hallitus

Toiminta-ajatus: Tuottaa ympäristöystävällistä energiaa ja kehittää Toholampia.

TAVOITTEET 2020

Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo	Toteutunut 31.08.2020
Turvallisuuden parantaminen	Työtaturmat	Ei yhtään tapaturmaa.	Ei työtaturmia
100 %:nen lämmötoimitusvarmuus	Toimituskatkokset	Ei katkoksia lämmötoimituksessa.	6 katkosta
Etäluettava mittari 72 %:lla asiakkaista.	Mittareiden määrä	15 etäluettavaa mittaria lisää.	Toteutunut
Laitosten yleisen toimivuuden ylläpito ja parantaminen.	Hälytysten määrä	Max. 70 hälytystä / vuosi	29 kpl
Aktiivisuuden lisääminen	Yhteistyöpyyntöjen ja tarjousten tekeminen nykyisille ja potentiaalisille uusille asiakkaille.	Min. 10 yhteistyöpyyntöä.	7

Tapahtumat toisella kolmanneksella.

Toisella vuosikolmanneksella keskityttiin kaukolämpöverkoston vanhimpien osien uusimiseen koulunmäellä ja Maitokolmion vieressä. Samaan aikaan suoritettiin voimalaitokselle vuositarkastukset ja huollot sekä tehtiin selvitys tarvittavista muutoksista, jotta voimalaitoksen kattilalla voitaisiin polttaa nykyistä kosteampaa polttoainetta.

Omaavalmisteisen savukaasupesurin karkea investointikustannuslaskelma ja suunnitelma saatiin valmiiksi. Tämän jälkeen tarjouksia savukaasupesurista pyydettiin myös kotimaisilta pesurivalmistajilta.

Vakuutusyhtiö meni vaihtoon kilpailutuksen jälkeen. Valitsimme myös uuden turvetoimittajan ensi vuodelle.

Lämmön myyntimäärä on 12 % pienempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Myyntimäärään on vaikuttanut eniten lämmin alkuvuosi, mutta myös asiakkaiden parannukset energiatehokkuudessa. Tilikauden 2020 tulos on arviolta -159 000 € tappiota.

Arviot lähitulevaisuuden tapahtumista

Potentiaalisia uusia asiakkaita kartoitetaan ja heihin ollaan yhteydessä. Lämmönmyynnin hinnoittelumallia tullaan päivittämään. Energiayhtiötä ja sen tuotteita tuodaan paremmin esille uudella markkinoinnilla.

Toholammin Energia Oy	TP2019	TA2020	TOT 08/2020	Tot-%	TOT 08/2019
Tuloslaskelma					
Liikevaihto	1 292 931	1 258 112	707246	56 %	835202
+ Liiketoiminnan muut tuotot	300	150			150
- Materiaalit ja palvelut	769262	758 156	415370	55 %	494 523
- Henkilöstökulut	229 739	206 106	134834	65 %	169 843
- Poistot ja arvonalentumiset	292 989	290 648	195776	67 %	194 406
- Liiketoiminnan muut kulut	130 235	105 679	99662	94 %	88 556
Liikevoitto (-tappio)	-128 994	-102 327	-138 396	135 %	-111 976
+/- Rahoitustuotot ja -kulut	-20 972	-22 419	-9520	42 %	-9 171
Tilikauden voitto / tappio	-149 966	-124 746	-147 916	2	-121 147